

C43 – FIN4

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

26 oktober 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het drukken van jaarverslagen van administraties en VOI's

1

Voorzitter: de heer Sven Gatz

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het drukken van jaarverslagen van administraties en VOI's

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft de jaarverslagen van de verschillende Vlaamse administraties en diensten. Ze is ingegeven door het motto 'Wie het kleine niet eert, is het grote niet waard.' Mijn veertienjarige ervaring op de financiële diensten van verschillende firma's heeft me geleerd elke euro driemaal om te keren vooraleer hem uit te geven.

Naar aanleiding van de beleidsnota Overheidscommunicatie van de minister-president heeft het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering in een unaniem goedgekeurde motie gevraagd om betrouwbaar, zakelijk en efficiënt te communiceren. In het vierde punt van de motie wordt de Vlaamse Regering duidelijk gevraagd om bij elke vorm van overheidscommunicatie een zekere soberheid in acht te nemen. Een geïntegreerde visie moet een onoordeelkundig gebruik van de communicatiemiddelen vermijden.

In het licht van deze motie en deze vragen aan de Vlaamse Regering heb ik alle ministers een schriftelijke vraag gesteld. De minister-president heeft me een gecoördineerd antwoord gegeven. Dit antwoord vormt zeer interessante lectuur. Een aantal administraties en diensten hebben wel verklaard welke jaarverslagen ze laten drukken, maar niet welke prijs ze hiervoor betalen. Op zich lijkt dit vreemd, maar het is niet onmogelijk dat de kostprijs ten gevolge van welbepaalde overwegingen is weggelaten.

Uit het antwoord van de minister-president op mijn schriftelijke vragen blijkt dat de Vlaamse overheidsdiensten en de VOI's in totaal ongeveer 63 jaarverslagen produceren en dat deze documenten jaarlijks 727.000 euro kosten. Aangezien een aantal diensten hun uitgaven niet hebben meegedeeld, ligt het totaal-

bedrag allicht nog een stuk hoger. Ik heb louter de in het antwoord van de minister-president opgesomde bedragen opgeteld.

Er zijn tevens enorme verschillen tussen al deze jaarverslagen. Ik zal dit even toelichten aan de hand van een paar voorbeelden. Volgens mij zouden de GOM's in alle provincies vergelijkbare jaarverslagen moeten produceren. Het jaarverslag van de GOM Vlaams-Brabant kost 3.190 euro, maar dat van de GOM West-Vlaanderen 26.000 euro. Aangezien het eigenlijk een gelijkaardige activiteit betreft, vind ik dit verschil enorm.

Het jaarverslag van de GOM Vlaams-Brabant bevat veel tekst en weinig foto's. Er is hier duidelijk op een bewuste manier met de kosten omgegaan. Het jaarverslag van de VHM is al wat luxueuzer. Het bevat redelijk wat foto's, maar biedt ook wat cijfermateriaal.

In bepaalde jaarverslagen staan zeer veel foto's, maar is nergens informatie over de begroting te vinden. Het jaarverslag van het Vlaams Fonds, een organisatie die steeds over geldgebrek klaagt, bevat zeer veel foto's en kost jaarlijks 36.000 euro.

Ik besef dat al deze tarieven relatief zijn, en in vergelijking met de hele Vlaamse begroting gaat het hier om kleingeld. Politici moeten de beschikbare middelen evenwel als goede huisvaders beheren. Als goede huisvader zou ik dit nooit willen betalen.

Het jaarverslag van de Vlaamse Bouwmeester kost 30.000 euro. Zoals met dergelijke verslagen vaak gebeurt, heb ik dit jaarverslag ondertussen al verticaal geklasseerd.

Het jaarverslag van het VITO kost 40.000 euro. Het jaarverslag van De Lijn kost 55.000 euro. De absolute koploper is evenwel het jaarverslag van het departement Leefmilieu en Infrastructuur. De mensen die ons milieu in de gaten moeten houden en het onnodig gebruik van grote hoeveelheden dure inkt en duur papier moeten vermijden, produceren een jaarverslag dat zeer veel foto's bevat, waarin veel kleuren worden gebruikt en dat op papier van zeer goede kwaliteit wordt gedrukt. Dit jaarverslag kost 57.000 euro.

Deze uitgave roept vragen op. Bovendien weet ik dat een aantal mensen dit jaarverslag driemaal ontvangen. Van zodra de jaarverslagen zijn gedrukt, mogen ze blijkbaar niet in een kast blijven liggen. Desnoods krijgen bepaalde mensen drie exemplaren. Aangezien het jaarverslag van het departement Leefmilieu en Infrastructuur op 6000 exemplaren wordt gedrukt, kost elk exemplaar iets minder dan 10 euro.

Mijnheer de minister-president, ik heb voor uw boek ook 10 euro betaald. Daar stond in feite meer in. (*Opmerkingen van minister-president Yves Leterme*)

Deze publicatie kost de Vlaamse belastingbetaler net geen 10 euro per verslag.

Er is dus geen consistent beleid voor het produceren van jaarverslagen. De ene administratie houdt er een sober beleid op na, terwijl een andere het minder sober doet.

Ik wil nog het voorbeeld geven van de vzw Oikoten, die me na aan het hart ligt. Als jaarverslag ontvang ik 1 bladzijde. Daarin staat dat het jaarverslag klaar is en op de website kan worden gedownload. Als ik geïnteresseerd ben in een jaarverslag, volstaat deze mededeling.

Veel jaarverslagen worden veel gelezen voor ze worden gepubliceerd, maar worden zeer weinig gelezen nadat ze zijn gepubliceerd.

Mijnheer de minister-president, mijn schriftelijk ingediende vraag is misschien de ultieme stap, die niet op een jaar kan worden ingevoerd. Ik wil mijn vraag een beetje verfijnen. Bent u bereid, zoals vermeld in de motie die naar aanleiding van de beleidsnota werd goedgekeurd, te streven naar een zekere soberheid voor de jaarverslagen? We moeten minimaal vragen dat de budgetten goed worden besteed, en dat er niet meer wordt uitgekapt met dit soort luxueuze publicaties.

Het zou goed zijn dat één gezamenlijke website wordt opgezet, waar alle jaarverslagen van de Vlaamse overheid te vinden zijn en gedownload kunnen worden. Ik besef dat een aantal mensen nog geen internetaansluiting heeft. Het moet dus mogelijk blijven een geprinte versie te versturen, maar een sobere geprinte versie is nog altijd goedkoper dan 6000 luxueuze jaarverslagen.

Mijnheer de minister-president, ik wil vragen uw collega's mee over de streep te trekken, om vanaf vol-

gend jaar iets soberder te zijn met de verslagen, zodat de middelen anders en hopelijk beter besteed kunnen worden.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mijnheer de voorzitter, ik onderschrijf de uiteenzetting van de heer Dehaene. Ik vind de luxueuze uitvoering van een aantal jaarverslagen soms storend. Ik vraag me af of een publicatie echt zo luxueus moet zijn en op glanzend papier moet worden gedrukt. Er zal altijd een papieren uitvoering moeten zijn, maar ik stel me al lang de vraag of alles zo luxueus moet.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is belangrijk dat we ook voor de publicatie van jaarverslagen zorgen voor meer eenvormigheid en zuinig gebruik maken van overheidsmiddelen.

Er werden een reeks initiatieven genomen om jaarverslagen centraal aan te bieden. Mijnheer Dehaene, dat proces was al aan de gang, maar sinds uw vraag werd het bespoedigd.

Bijna alle jaarverslagen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de wetenschappelijke instellingen worden aangeboden via het elektronisch bestelloket. De verslagen kunnen daar worden aangevraagd of on line worden gedownload via de website of de Vlaamse Infolijn.

Hetzelfde willen we ook doen voor de VOI's, in eerste instantie voor de jaarverslagen, maar bij uitbreiding voor alle publicaties. Dat past in het initiatief om een centrale bibliotheek als depot en archief van alle Vlaamse overheidspublicaties uit te bouwen en ze via internet op een klantvriendelijke manier ter beschikking te stellen.

De volgende weken bekijken we – met respect voor de leidinggevenden van de administratie, die weten wat wel of niet in een jaarverslag moet staan – of de jaarverslagen op een meer eenvormige manier tot stand kunnen komen. We willen uiteraard ook nagaan of er goedkopere manieren zijn om de jaarverslagen te verspreiden.

Voor de jaarverslagen zijn er uiteraard drukkosten, maar die kosten voor lay-out en opmaak zijn er

natuurlijk ook als het verslag elektronisch wordt verspreid. Er is een evolutie merkbaar, waarbij diensten de jaarverslagen laten drukken op een zeer beperkte oplage, dus enkel voor de primaire doelgroep. Hier kan zeer nauwkeurig het aantal van worden bepaald, want het gaat dan onder meer over de leden van het Vlaams Parlement en de leden van de raden van bestuur. Andere vragen naar jaarverslagen worden beantwoord met het on line ter beschikking stellen van een digitale versie.

De publicatie van de jaarverslagen heeft vaak ook een decretale grondslag. Uiteraard mag de inperking van het drukken en verspreiden van jaarverslagen niet tot gevolg hebben dat het beleid minder transparant wordt of er voor de evaluatie van het beleid minder toegang zou zijn tot basisgegevens.

We nemen uw zorgen dus ter harte. We zullen nagaan wat kan worden gedaan om nog meer gebruik te maken van de digitale communicatie om de kosten te drukken en of er eenvormigheid kan worden gebracht. Uiteraard moet dit gebeuren met respect voor de decretale verplichtingen waar ook een regering zich aan moet houden.

Mijnheer de voorzitter, bij de begrotingscontrole 2005 hebben we de beschikbare middelen voor het publiceren van jaarverslagen en communicatie in het algemeen al ingeperkt. Recent is ook gevraagd aan de minister van Bestuurszaken om daaromtrent initiatieven te nemen.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik ben blij dat er al werk van wordt gemaakt. Uiteraard zijn er altijd kosten verbonden aan het samenstellen van een jaarverslag. Ik ben de laatste om te zeggen dat die totaal overbodig zijn, alleen is de manier van voorstellen niet onbelangrijk.

Het jaarverslag van de GOM Vlaams-Brabant wordt bijvoorbeeld gemaakt door de administratie zelf en is puur tekst. Iemand die met Word kan werken, kan perfect zo'n jaarverslag samenstellen. Ik kan me inbeelden dat voor een jaarverslag van het departement Leefmilieu en Infrastructuur professionelen moeten worden ingehuurd en fotografen op pad gestuurd. Ik ga ermee akkoord dat de administraties tijd steken in het maken van een jaarverslag. Dat dit decretaal is bepaald, lijkt me ook logisch.

Ik meen echter dat het niet decretaal is bepaald dat het een luxeversie moet zijn en een minimumaantal foto's moet bevatten. Daar kan de winst liggen, en daar moeten we naar een mentaliteitswijziging gaan bij sommige administraties. Daar kan aan gesleuteld worden via de begroting en als dat niet helpt, moet het op een andere manier gebeuren. Het is de bedoeling soberder te werken en toch dezelfde informatie beschikbaar te stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
